

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

**DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜĞÜ OLAN TÜZEL KİŞİLERİN DÖVİZ VEYA TÜRK LİRASI
CİNSİNDEN MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA SAĞLANACAK
DESTEK HAKKINDA TEBLİĞ
(SAYI: 2023/6)**

Resmi Gazete Sayısı 32148
Resmi Gazete Tarihi 30.03.2023

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, döviz yükümlülüğü olan yurt içi yerleşik tüzel kişilerin yükümlülükleri kapsamında döviz dönüşüm veya Türk lirası cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarına sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi, 53 üncü ve 55 inci maddeleri ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mevduat ve katılım bankalarını,
- b) Döviz yükümlülüğü: İthalat bedeli veya döviz kredilerinin geri ödemelerine ilişkin yükümlülükleri,
- c) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,
- ç) Vade başı kuru: Döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesaplarında bulunan dövizin Türk lirasına çevrildiği veya Türk lirası mevduat veya katılma hesabının açıldığı gün Merkez Bankasınca belirlenecek usul ve esaslara göre ilan edilen döviz kurunu,
- d) Vade sonu kuru: Türk lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde Merkez Bankasınca belirlenecek usul ve esaslara göre ilan edilen döviz kurunu,
- e) Yurt içi yerleşik tüzel kişi: Bankalar ve Merkez Bankasınca belirlenen diğer mali kuruluşlar hariç olmak üzere Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan ve döviz yükümlülüğünü belgeleyen tüzel kişileri, ifade eder.

Döviz tevdiat hesapları ve katılım fonlarının vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüşümü

MADDE 4- (1) Döviz yükümlülüğü olan yurt içi yerleşik tüzel kişilerin bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde vade başı kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir.

(2) Bankanın bu işlem sonucunda elde ettiği döviz, vade başı kuru üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınır ve karşılığı Türk lirası ilgili bankaya aktarılır.

(3) Banka tarafından yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 1 aydan az olmamak üzere Merkez Bankasınca belirlenecek vadelerde Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır.

Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına ilişkin hükümler

MADDE 5- (1) Döviz yükümlülüğü olan yurt içi yerleşik tüzel kişilere bankalarda mevcut olan Türk lirası cinsinden mevduat veya katılım fonu hesabı bakiyeleri için vade başı kuru üzerinden hesap sahibinin talebine istinaden 1 aydan az olmamak üzere Merkez Bankasınca belirlenecek vadelerde hesap açılır.

Vade sonu işlemleri

MADDE 6- (1) Vade sonunda Türk lirası mevduat hesabı sahibine anapara ile faiz, katılma hesabı sahibine ise vade sonundaki katılma hesabı bakiyesi banka tarafından ödenir.

(2) Vade sonu kurunun vade başı kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı düşülerek hesaplanan tutar Merkez Bankasınca mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılır.

(3) Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması halinde Merkez Bankasınca kur farkına ilişkin ödeme yapılmaz.

(4) Merkez Bankası tarafından bu uygulama kapsamında açılan Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına vade sonunda yenilenme imkânı tanınabilir. Hesabın yenilenmesine ilişkin kapsam, usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

Döviz alımı yapmama taahhüdü ve bu taahhüdün yerine getirilmemesi

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ kapsamında mevduat veya katılma hesabı açan yurt içi yerleşik tüzel kişiden hesabın vadesi boyunca döviz alımı yapmama taahhüdü alınır.

(2) Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde taahhüdünü yerine getirmeyen yurt içi yerleşik tüzel kişilerin Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri, taahhüdün yerine getirilmediğinin tespit edildiği tarihten itibaren bir yıl süreyle kabul edilmez.

Diğer hükümler

MADDE 8- (1) Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasınca belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz. Katılma hesabına sağlanacak getirinin Merkez Bankasının katılım bankaları ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptığı bir hafta vadeli geri satım vaadi ile alım işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankacılığı esasları çerçevesinde katılım bankası karşılayabilir, karşılanmayan kısım için Merkez Bankasınca ödeme yapılmaz.

(2) Merkez Bankası, bankanın mevduat hesabına uygulayacağı azami faiz oranını belirlemeye yetkilidir.

(3) Bu Tebliğ kapsamında Merkez Bankasının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde komisyon ve/veya masraf ödenebilir.

İstisnalar

MADDE 9- (1) 16/10/2006 tarihli ve 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Kararın 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 10/2/2020 tarihli ve 31035 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/3)'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ve dördüncü fıkrası hükümleri bu Tebliğ kapsamında açılacak Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.